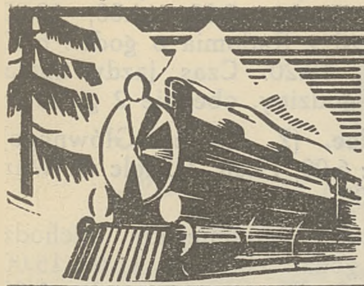

BIULETYN TURYSTYCZNY POLSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH

WYCHODZI DWA RAZY W MIESIĄCU.

PRZEDRUK DOZWOLONY I POŻĄDANY.

ROK I WARSZAWA, 15 LIPCA 1934 R. Nr 5

POLSKA ŻEGLUGA RZECZNA.

Polska Żegluga Rzeczna „Vistula" otworzyła regularną komunikację między Sandomierzem a Gdańskiem i Gdynią.

Na wspomnianym szlaku, długości zgórą 700 km, parostatki „Vistuli" przebiegają parę razy na dobę, dając możność poznania olbrzymiej połaci środkowej części Polski z jej historycznemi miejscowościami.

Poza zwykłemi, jednopokładowemi parostatkami, wprowadzone zostały komfortowe, dwupokładowe statki, posiadające salony na pokładzie, kabiny, sypialne, radjo, pianina, dobre restauracje, wyszkoloną załogę i należytą obsługę.

Aby umożliwić bezpośredni dojazd morzem z Wisły do Gdyni, uruchomiono specjalny komfortowy statek salonowy „Carmen", rozwijający szybkość do 14 węzłów (oko 26 km) na godzinę.

Umiarkowane ceny biletów jazdy, jakoteż kompletnego utrzymania na statku w (I-ej i II-ej klasie płaci się 6 zł za całodzienne, dobre wyżwienie) zapewniają podróżnym tanią i przyjemną podróż.

Ponadto zastosowano cały szereg zniżek biletowych. Ze zniżki 25% korzystać mogą: młodzież szkolna, członkowie P. W., wojskowi, urzędnicy emeryci i ich żony, duchowieństwo wszystkich wyznań, nauczyciele, inwalidzi, członkowie Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Wszystkie wycieczki korzystają z 20% zniżki. Wycieczki szkolne przy przejeździe w jedną stronę 40%, przy kupnie zaś biletu powrotnego dopłacają 1/4 ceny biletu przypadającego na przejazd jednostronny.

Przy przejazdach linją pośpieszną w I i II-giej klasie obowiązuje dopłata za pościel w wysokości za jedną noc zł 2, za dwie noce 3 zł. Podróżny może wieźć bezpłatnie jedno dziecko w wieku do lat 5. Dzieci od lat 5 — 12 płacą połowę ceny normalnego biletu.

Podróżni jadący do Gdańska lub Gdyni winni posiadać dowód osobisty; dzieci do lat 14 metrykę urodzenia lub wyciąg z ksiąg ludności, poświadczony przez odnośne władze. Wycieczki szkolne muszą posiadać spis osób, wystawiony na blankiecie odnośnej szkoły, z poświadczeniem przez władze państwowe.

Na statkach salonowych są do wynajęcia leżaki, za opłatą 1 zł. Podróżny może wieźć bezpłatnie do 15 kg bagażu ręcznego, większa ilość bagażu podlega opłacie.

Przewóz psów odbywa się na podstawie wydanego zaświadczenia przez odnośne władze. Koszt przewozu psów wynosi 1/2 biletu III klasy.

Informacji w Warszawie udziela centrala „Vistuli" Mazowiecka 12, codziennie od godz. 8,30 do 15,30 (w sobotę do godz. 13,30) z wyjątkiem niedziel i świąt, tel. Nr. 2-16-31, oraz przystań warszawska tel. 6-37-97.

Nowy rozkład jazdy Państw. Linij Autobusowych

ważny od dnia 15.VII. 1934.

W związku z reorganizacją komunikacji autobusowej P. K. P. Ministerstwo Komunikacji wydaje nowy „Rozkład Jazdy Komunikacji Samochodowej P. K. P. na sezon letni b. r., ważny od dnia 15 lipca r. b. Nowy rozkład, wydany nakładem Polskiego Towarzystwa Księgarni Kolejowych „Ruch", nabywać można we wszystkich księgarniach i kioskach „Ruchu".

Czas jazdy na poszczególnych linjach został unormowany, częściowo skrócony, a ogólnie dostosowany do warunków i potrzeb lokalnych. Również ceny biletów zostały unormowane i częściowo obniżone.

Obecnie już nowych wozów autobusowych kursuje ponad 50% całego taboru, a usiłowania Ministerstwa Komunikacji zmierzają do zupełnego wyco-

fania starych wozów ze wszystkich okręgów Dyr. Okr. Kolei Państw.

Ruch bagażowy jest przewidziany i projektowany na wszystkich linjach autobusowych; obecnie poszczególne komisje opracowują regulaminy i przepisy dla ruchu bagażowego.

Nowa linja Kołomyja — Kosów — Kuty (i z powrotem) będzie otwarta z dniem 15 lipca b. r. Na otwarcie tej linji czekają niecierpliwie podróżni, a liczne pisma i listy napływające do D. O. K. P. wskazują na ogólne zainteresowanie i konieczność wprowadzenia nowej tej linji.

Kursować będą samochody na tej przestrzeni dwoma linjami:

1) Z Kołomyji przez Jabłonów, Kosów do Kut (i z powrotem),

2) z Kołomyji przez Zabłotów—Kosów—Kuty (i z powrotem), oraz linja podmiejska Kołomyja — Jabłonów — Kosmacz i z powrotem. Rozkłady autobusowe na tych linjach są ściśle uzgodnione z rozkładami kolejowemi.

Rozkład linji autobusowej D. O. K. P. Warszawa.

Warszawa — Sękocin (odjazd w Warszawie ze stacji autobusowej przy Głównym Dworcu Kolejowym). Odjazd do Sękocina: godz. 6.10, 7.50, 9.30, 14.10, 16.00, 17.40, 20.40. Odjazd z Sękocina do Warszawy: godz. 7.00, 8.40, 10.20, 15.00, 16.50, 18.30, 21.30. Ponadto podróżni mogą korzystać z samochodów dalekobieżnych kursujących na przestrzeni Warszawa — Radom — Kielce. Czas jazdy z Warszawy do Sękocina, i z Sękocina do Warszawy wynosi na kurs podmiejski 40 minut.

Warszawa — Grójec (z dworca Głównego). Odjazd do Grójca: godz. 5.00, 6.30, 8.25, 15.20, 7.00, 19.30. Z Grójca do Warszawy odjazd: godz. 6.40, 8.20, 10.10, 17.00, 18.50, 21.10. Ponadto kursują samochody dalekobieżne.

Warszawa — Radom (dalekobieżny). Z dworca Głównego. Odjazd o godz.: 7.00, 11.00, 13.00, 14.30, 18.00, 20.20. Odjazd z Radomia o godz.: 6.00, 9.20, 10.30, 14.15, 16.30, 18.20. Czas jazdy został skrócony. Poprzednio 3 godziny, obecnie 2 g. 38 m.

Warszawa — Kielce. (Z dworca Głównego). Odjazd do Kielc o godz.: 6.00, 19.00. Z Kielc do Warszawy o godz.: 6.00, 19.00.

Warszawa — Pułtusk (podmiejski) odchodzi z Dworca Gdańskiego o godz.: 5.00, 7.45, 11.00, 15.00, 17.00, 20.00. Z Pułtuska do Warszawy o godz.: 5.30, 7.20, 11.00, 14.00, 17.45. Czas jazdy 2 godziny.

Warszawa przez Pułtusk — Ostrołękę do Łomży (dalekobieżny). Z Dworca Gdańskiego odjazd do Łomży o godz.: 17.00. Odjazd z Łomży do Warszawy o godz.: 6.00. Czas jazdy 4 g. 55 m.

Warszawa — Łomianki — Modlin (podmiejski). Odjazd z Placu Zamkowego. Warszawa — Łomianki: godz. 4.00, 4.20, 5.00, 5.40, 6.05, 6.45, 7.45, 8.40, 9.40, 10.40, 11.35, 12.40, 13.25, 14.05, 15.00, 15.35, 16.05, 17.05, 18.05, 19.05, 20.05, 21.05, 22.00. Odjazd z Łomianek do Warszawy o godz.: 4.45, 5.15, 5.45, 6.25, 6.55, 7.40, 8.35, 9.35, 10.35, 11.55, 12.30, 13.25, 14.15, 15.15, 15.45, 16.20, 17.05, 18.05, 18.30, 19.05, 20.10, 21.00, 21.50, 22.45. Czas jazdy 33 minuty.

Warszawa przez Łomianki do Modlina. Odjazd z Placu Zamkowego o godz.: 24.00, 12.00. Odjazd z Modlina do Warszawy o godz.: 6.30, 19.48. Czas jazdy 1 g. 30 m.

W innych Dyrekcjach zmiany rozkładu zostały uskutecznione i dostosowane do potrzeb lokalnych, a przedewszystkiem sfer robotniczych i urzędniczych. Kursy linij autobusowych zostały uzgodnione do kursów pociągów. Podróżni, jadący na linjach podmiejskich, mogą korzystać warunkowo z wozów dalekobieżnych samochodowych, zajmując miejsce na 5 minut przed odjazdem samochodu dalekobieżnego.

POLSKI POCIĄG RAIDOWY PO EUROPIE.

Pragnąc zaznajomić przedstawicieli prasy z urządzeniami pociągu okrężnego po Europie, Wydział Turystyki zorganizował w dn. 2 lipca r. b. próbny raid tego pociągu na linji Warszawa — Spała. W wycieczce wzięło udział około 100 dziennikarzy, którzy wyrażali podziw na widok nowoczesnych instalacyj w pociągu raidowym. Zwłaszcza podobał się wszystkim wagon kąpielowy, urządzony według najnowszych wymagań higjeny.

W Spale wycieczkę powitał odjutant P. Prezydenta, kpt. Ropelewski, poczem zaproszeni goście zwiedzili Spałę i okolicę.

W drodze powrotnej do Warszawy p. Naczelnik Wydziału Turystyki St. Podworski dziękował przedstawicielom prasy za wzięcie udziału w raidzie.

Uczestnicy wycieczki zaopatrzeni zostali w najnowsze wydawnictwa Wydziału Turystyki.

W dniu 7 lipca b. r. o godz. 23-ej wyruszył w podróż okrężną po Europie pociąg raidowy, przy szczelnie zapełnionych publicznością wagonach. Nastrój wśród podróżnych i publiczności zgromadzonej przy pociągu był entuzjastyczny. Większość z podróżnych oglądać miała poraz pierwszy szeroki świat zamknięty powojennym łańcuchem granic i wiz paszportowych.

Nadzór nad przeprowadzeniem raidu ma Wydział Turystyki Ministerstwa Komunikacji, stronę techniczną kieruje Polskie Biuro Podróży „Orbis"; wycieczce towarzyszy z ramienia Ministerstwa Komunikacji p. J. Szelichowski, kierownikiem wycieczki jest p. dyr. St. Lewicki („Orbis"), przedstawicielami wycieczki są pp.: poseł Fr. Czernichowski, oraz red. J. Śmiechowski.

Wycieczkę, złożoną z 260 osób, rozmieszczono w 11 wagonach, po 4 osoby w przedziale. Dla wygody podróżnych włączony został wagon kąpielowy z salonem fryzjerskim, uruchomiono w sekretarjacie kantor wymiany pieniędzy, czynny podczas biegu pociągu. Na miejscu jest lekarz z apteczką. Podróżni zaopatrzeni zostali w specjalne znaczki raidowe.

W ciągu dwóch tygodni pociąg raidowy przebędzie trasę: Warszawa — Berlin — Bruksela — Paryż — Marsylja — Cannes — Medjolan — Wenecja — Wiedeń — Warszawa. Podróż odbywa się nocą, w ciągu dnia podróżni zwiedzają miasta i okolice.

WYCIECZKI.

POLSKIEGO TOWARZYSTWA KRAJOZNAWCZEGO.

W miesiącach lipcu i sierpniu 1934 r. organizuje Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, Oddział w Warszawie, następujące, niedalekie, a przez to dla każdego mieszkańca Warszawy dostępne, wycieczki:

22 lipca — **Góra nad Narwią** (Plażowanie, kąpiel w Narwi. Zbiórka na przystani „Vistuli") po lewej stronie mostu Kierbedzia, dnia 21.VII. o godz. 17. Powrót koleją. Koszt Zł. 3.50.

29 lipca—**Radzymin, Zegrzynek, Zegrze.** Zwiedzenie pobojowiska, kaplicy-pomnika poległych w obronie Warszawy w r. 1920, spacer lasami do Zegrzynka nad Narwią, kąpiel, plażowanie. Do przejścia pieszo około 15 klm.

12 sierpnia — **Wieliszew, Zegrze, Serock.** Spacer pięknemi brzegami Narwi do Serocka. Zbiórka na Dw. Gdańskim w poczekalni II klasy przy kiosku „Ruchu" o godz. 7.30. Koszt zł. 3.50.

12 sierpnia—**Stary Otwock.** (Pałac na wyspie, park, sad). Zbiórka o godzinie 8.20 na stacji kolejki Warszawa-Most.

19 sierpnia—**Brzegami Mieni i Świdra.** Piękny spacer brzegami tych rzeczek, kąpiel, plażowanie.

26 sierpnia — **Jak wyglądają prace scaleniowe gruntów chłopskich.** Wycieczka na tereny scaleniowe wsi Kłopoczyn, k. Nowego Miasta nad Pilicą, dla zapoznania się z charakterem i organizacją pracy scaleniowej. Zapisy do dn. 24 sierpnia.

POLSKIEGO BIURA PODRÓŻY „ORBIS".

W czasie letnich miesięcy: lipca, sierpnia oraz września 1934 r. P. B. P. „Orbis" organizuje wycieczki po najciekawszych okolicach Polski, oraz do Czechosłowacji.

Wycieczki te są następujące:

Wśród borów i jezior Ziemi Wileńskiej — wycieczka 15-dniowa od 3 — 17 VIII. Cena 192 zł. Wyjazd z Warszawy. Zapisy do 25 lipca.

Przez Karpaty Wschodnie—wycieczka 12-dniowa, od 3 — 14 VIII. Cena Zł. 138. Wyjazd ze Lwowa. Zapisy do 25 lipca.

Na wodach Polesia — wycieczka 10-dniowa, od 3 — 12 VIII. Cena Zł. 120.00. Wyjazd z Warszawy. Zapisy do 25 lipca.

Wisłą do Bałtyku — wycieczka 12-dniowa, od 3 — 14 VIII. Cena Zł. 191.00. Wyjazd z Warszawy. Zapisy do 25 lipca.

W gościnie u Słowaków — Tatry i Niżne Tatry — wycieczka 14-dniowa od 4 — 18 VIII. Cena Zł. 194.00. Wyjazd z Katowic. Zapisy do 25 lipca.

Podole i Huculszczyzna z okien autobusu — wycieczka 8-dniowa, od 5 — 12 VIII. Cena Zł. 129. Wyjazd ze Lwowa. Zapisy do 25 lipca.

Autobusem nad Bałtyk — wycieczka 4-dniowa, od 14 — 19 VIII. Cena Z. 79.50. Wyjazd z Ciechocinka. Zapisy do 6 sierpnia.

Autobusem przez Pomorze—wycieczka 5-dniowa, od 8 — 12 VIII. Cena Zł. 84.50. Wyjazd z Poznania. Zapisy do dnia 2 sierpnia.

Z Łodzi do pomorskich lasów i jezior — wycieczka 4-dniowa, od 2 — 5 VIII. Cena Zł. 69.50. Wyjazd z Łodzi. Zapisy do 25 lipca.

Autobusem na Pojezierze Augustowskie — 3-dniowa wycieczka, od 4 — 6 VIII. Cena Zł. 54. Wyjazd z Warszawy. Zapisy do 28 lipca.

Słoneczna Jesień nad Dniestrem — wycieczka 10-dniowa, od 4 — 13 IX. Cena Zł. 124. Wyjazd ze Lwowa. Zapisy do 25 sierpnia.

Bałtyk w jesiennej szacie—wycieczka 10-dniowa, od 4 — 13 IX. Cena Zł. 118. Wyjazd z Gdyni i Warszawy. Zapisy do 25 sierpnia.

Dolina Wagu i Niżne Tatry — wycieczka 10-dniowa, od 4 — 13 IX. Cena Zł. 149. Wyjazd z Katowic. Zapisy do 25 sierpnia.

Ziemia Wileńska na jesieni — wycieczka 10-dniowa, od 4 — 13. IX. Cena Zł. 144. Wyjazd z Warszawy. Zapisy do 25 sierpnia.

Autobusem na Pojezierze Augustowskie — wycieczka 3-dniowa, od 8 — 10 IX. Cena Zł. 54. Wyjazd z Warszawy. Zapisy do 1 września.

Słowaczyzna i Czeskie Podkarpacie — wycieczka 25-dniowa, od 5 — 30 VIII. Cena Zł. 600.00. Wyjazd z Warszawy. Zapisy do 25 lipca.

Na słoneczne szczyty Czeskich Sudetów —wycieczka 14-dniowa, od 3 — 16 VIII. Cena Zł. 495.00. Wyjazd z Warszawy. Zapisy do 24 lipca.

„FRANKOPOLU".

Polskie Biuro Podróży „Frankopol" organizuje w letnich miesiącach lipcu i sierpniu 1934 r. następujące wycieczki zagraniczne:

15 — 30 lipiec — wycieczka wypoczynkowa do Jugosławji (Budapest — Crikvenica — Wiedeń) Zł. 495.

18.VII — 1.VIII. Wycieczka do Paryża i zamków nad Loarą. Cena Zł. 695.

18.VII — 1.VII. Wycieczka do Paryża i na Rivierę Francuską. (Paryż — Nicea — Medjolan — Wenecja — Wiedeń). Cena Zł. 790.

4 — 30.VIII. Wycieczka wypoczynkowa do Jugosławji (Budapest — Split — Dubrovnik — Zagreb — Wiedeń). Cena Zł. 685.

15 — 29.VIII. Wycieczka do Paryża i zamków nad Loarą. Cena Zł. 695.

15 — 28.VIII. Wycieczka do Paryża i na Rivierę Francuską. (Paryż — Nicea — Medjolan — Wenecja — Wiedeń). Cena Zł. 790.

15 — 30.VIII. Wycieczka Wypoczynkowa do Jugosławji (Budapest — Crikvenica — Wiedeń). Cena Zł. 495.

KALENDARZ TURYSTYCZNY.

Inowrocław Zdrój, 14 — 15 lipca, Propagandowy zlot Gwiaździsty lotniczy (Lot dokoła Kujaw).

Wilno, 15 lipca, wyścigi konne, steeple-chase Min. Rolnictwa.

Turkowice, 15 lipca, (woj. lubelskie), odpust prawosławny, stroje ludowe.

Lublin, 15 — 31 lipca, wyścigi konne (środy, soboty, niedziele).

Warszawa, 15 lipca, kajakowe mistrzostwa Polski.

Poznań, 15 lipca, wyścig motocyklowy o złoty kask.

Dołhopole (pow. Kołomyja), 15 lipca, odpust gr.-katolicki.

Stolin (Polesie), 15 lipca, jarmark.

Warszawa, 15 — 22 lipca, mistrzostwo Polski, zawody narodowe w strzelaniu.

Gdynia, 15 — 22 lipca, Grunwaldzki Tydzień Propagandowy.

Tropie (nad Dunajcem), 15 lipca, odpust.

Różana (Polesie), 16 lipca, jarmark doroczny.

Łowicz, 16 lipca, (odpust M. B. Szkaplerznej)— najbliższa niedziela 22 lipca, stroje ludowe.

Piekary (Śląsk), 16 lipca, odpust, śląskie stroje ludowe.

Kochawina (koło Stryja), 16 lipca, odpust.

Warszawa, 16 — 22 lipca, mistrzostwo Polski w łucznictwie (zawody narodowe).

Częstochowa, 16 lipca, odpust Matki Boskiej Szkaplerznej.

Tum (pow. łęczycki), 17 lipca, odpust Św. Aleksego w kolegjacie romańskiej z XII wieku.

Łowicz, 19 lipca, jarmark, łowickie stroje ludowe.

Dmosin (pow. brzeziński), 20 lipca, odpust Św. Małgorzaty, stroje ludowe łowickie.

Warszawa, 20 lipca — 20 sierpnia, wystawa „Polacy Zagranicą".

Aleskiejki (pow. kosowski), 21 lipca, odpust Św. Prokopa (prawosł.).

Lublin, 22 lipca, wyścigi konne, nagroda „Arabian" dla klaczy arabskich.

Bydgoszcz, 22 lipca, regaty wioślarskie o mistrzostwo Polski.

Katowice, 22 lipca, wyścig kolarski o mistrzostwo Polski na szosie.

Nowy Targ, 26 lipca, odpust Św. Anny, stroje góralskie.

Św. Anna (k. Przyrów, woj. kieleckie), 26 lipca, odpust.

Kałusz, 26 lipca, odpust, jarmark.

Kosmacz, 26 lipca odpust gr.-kat. (Hawryła). Stroje huculskie.

Tarnopol, 26 lipca, jarmark Św. Anny przez 14 dni.

Skałat (Podole), 26 lipca, jarmark Św. Anny.

Sąsiadowice (k. Sambora), 26 lipca, odpust Św. Anny, stroje ludowe.

Biłgoraj (woj. lubelskie), 26 lipca, jarmark Św. Anny, lubelskie stroje ludowe.

Łyse (woj. białostockie), 26 lipca, odpust Św. Anny, kurpiowskie stroje ludowe.

Marklowice (pow. Inowrocław), 26 lipca, odpust. Św. Anny.

Łódź, 28 — 29 lipca, wyścigi konne.

Warszawa, 28 — 29 lipca pięciobój kobiecy o mistrzostwo Polski (P. Z. L. A.).

Warszawa, 29 lipca — 12 sierpnia, wyścig kolarski i „dokoła Polski".

Wisła — Istebna, 29 lipca, międzynarodowy motocyklowy wyścig górski.

Kronika turystyczna.

ŚWIĘTO GÓR.

W czasie od 7 do 12 sierpnia r. b. odbędzie się w Zakopanem Święto Gór, zorganizowane pod wysokim protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Piłsudskiego. Na czele Komitetu Organizacyjnego stoją: p. Minister Generał Kasprzycki oraz p. Wiceminister Bobkowski.

W uroczystościach, mających się odbyć w górskich okolicach Polski, reprezentowana będzie ludność całych Karpat, podzielona organizacyjnie na 6 regjonów: Śląski, Podhalański, Łemkowski, Sądecki, Bojkowski i Huculski. Razem około 800 osób.

Program obejmuje:

7 sierpień. Otwarcie jarmarku, obejmującego wystawę przemysłu turystyczno- letniskowego, wystawę twórczości chałupniczej, ludowej oraz wystawę fabrycznej wytwórczości regjonalnej w Zakopanem. Palenie sobótek.

8—11 sierpień. Każdy dzień poświęcony twórczościom i produkcjom poszczególnych regjonów.

12 sierpień. Dzień kulminacyjny. Powitanie Pana Prezydenta, Msza Polowa, defilada przed Panem Prezydentem, złożenie wieńca pod pomnikiem Tytusa Chałubińskiego, akademja ludowa pod nazwą „Hołd Górom", zwiedzanie jarmarków, festyn góralski, wieczornica reprezentacyjna wszystkich 6 regjonów, sobótki, wici świetlne z Zakopanego do granicy czeskiej i rumuńskiej przez całe Karpaty (iluminacja gór i Zakopanego), raut.

W czasie uroczystości odbędą się zawody sportowe ludności miejscowej.

Bilety turystyczne.

W najbliższym czasie ukażą się bilety turystyczne na 1000 i 2500 km. Pierwsze w cenie 30 zł w III i 45 zł w II klasie pociągów osobowych. Drugie w cenie 60 zł i 90 zł. Bilety te będzie mógł nabyć każdy należący do jednego z towarzystw: P. T. Tatrzańskiego, Krajoznawczego, Beskiden Verein i P. Z. Narciarskiego. Służą one do przejazdu w relacjach turystycznych aż do wyczerpania ilości ki-

lometrów, na które opiewają. Przejazdy ulgowe następują przez kolejne wyzyskiwanie kuponów i stemplowanie ich w kasach biletowych.

W ten sposób ujrzała światło dzienne indywidualna ulga turystyczna oparta na podstawowych zasadach tego rodzaju ulg, którymi muszą być: pewność iż chodzi o członka organizacji prawidłowo funkcjonującej, uwzględnienie jedynie relacyj prawdziwie turystycznych i minimalny kontyngent przewozowy w tych relacjach (kilometry), co usunie korzystanie z ulg dla przejazdów handlowych. Ilość relacyj turystycznych została wzbogacona i nie krępuje się turystów obowiązkiem powracania z tych samych stacyj lub na tych samych szlakach.

Przejazdy do uzdrowisk.

Dla wyjaśnienia błędnych wersyj, jakoby przejazdy do uzdrowisk podrożały, wyjaśnia się, iż przy odleglejszych przejazdach, miarodajnych pod względem wpływu ceny przejazdu na ogólny koszt pobytu w uzdrowiskach — nie nastąpiło od nowego roku żadne pogorszenie w sytuacji kuracjuszów pod względem opłat kolejowych.

I tak, gdy przed nowym rokiem podróżny korzystający z ulgi uzdrowiskowej płacił za przejazd tam i z powrotem w III klasie pociągów pośpiesznych z Warszawy do Zakopanego 57,90 zł a do Krynicy 62,40 zł i to pod warunkiem 10-dniowego pobytu w uzdrowisku i wystarania się o zaświadczenia, obecnie płaci za przejazd tam i z powrotem do Zakopanego 56,40 zł a do Krynicy 61,60 zł. Alarmy o podrożeniu taryfy do uzdrowisk nie są słuszne.

Otwarcie Schorniska P. T. T. im. Dr-a Orłowicza.

Dnia 6 lipca b. r., w przeddzień święta Huculszczyzny, odbyło się poświęcenie schroniska im. dr. Mieczysława Orłowicza, pod Chomiakiem.

Schronisko jest własnością Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego w Stanisławowie i stanowi już czwarte z rzędu schronisko, oddane do użytku dla szerokich rzesz turystów. Jest ono zagospodarowane, posiada 25 łóżek z pościelą i 25 noclegów turystycznych. Leży na głównym szlaku turystycznym, przebiegaiacym z Worochty przez Jabłonicę — Błotek na Chomiak, skąd przez Syniak, Gorgany na Doboszankę

Schronisko znajduje się na zachodnim zboczu Chomiaka, skąd roztacza się przepiękny widok na Jawornik, Syniak, Douhą, Bratkowską oraz na całe pasmo Świdowca z Bliźnicą. W kierunku połudn. u stóp Chomiaka leży Jabłonica i Polanica Popowiczowska, a dalej ku połudn.-zachodowi widać przepiękną dolinę Cisy po stronie czechosłowackiej.

Droga ze schroniska na szczyt Chomiaka wynosi pół godziny czasu, a roztaczają się z niego wprost niezapomniane widoki na Gorgany Wschodnie i Centralne, na pasmo Świdowca, Czarnohorę oraz Beskidy Huculskie.

Na Chomiak wchodzi się od przystanku Żeniec, łagodnie wznoszącą się serpentyną do góry (czas marszu trwa około 3 godz.), względnie z Tatarowa przez Błotek ładną drogą serpentynową (czas marszu taki sam).

Termin poświęcenia schroniska określono umyślnie na dzień 6 lipca, dzień przed Świętem Huculszczyzny, by umożliwić szerszym warstwom turystów zwiedzenie schroniska, wykorzystując ważne już w tym czasie zniżki kolejowe przyznane przez Ministerstwo Komunikacji na Święto Huculszczyzny.

Wycieczki Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w sierpniu 1934 r.

Polskie Towarzystwo Krajoznawcze organizuje w sierpniu 1934 r. trzy wycieczki jednotygodniowe pod kierunkiem inż. Mizerskiego.

Pierwsza przejdzie szlakiem: Bory Tucholskie — Szlak Napoleoński — jeziora, druga wyruszy na Nowogródczyznę i Szlak Mickiewiczowski z okazji stulecia Pana Tadeusza, trzecia wreszcie wyruszy na Podole, zwiedzając góry Miodobory i dolinę Dniestru od Zaleszczyk.

Stacja turystyczna nad Górnym Sanem.

Oddział lwowski Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego założył nową stację turystyczną w Sokalu nad Sanem koło Ustrzyk Dolnych (stacja kolejowa Ustrzyki, albo przystanek Ustjanowa) we dworze p. Brandysowej.

Postój warunkowy pociągów osobowych w Żegiestowie.

Od 1 lipca pociągi Nr. 11 i 12 zatrzymywać się będą na stacji Żegiestów warunkowo, na życzenie podróżnych. Zgłoszenia o zatrzymanie pociągu na stacji kolejowej kierować należy do konduktora pociągu, względnie zawiadowcy stacji. Postój trwać będzie poniżej minuty. Czas odjazdu ze stacji Żegiestów pociągów: Nr. 11, odj. 8.30 w. Nr. 12 odj. 19.57 w.

Uruchomienie pociągów motorowych na linji Chełmno — Kornatowo i Unisław — Chełmno.

Z dniem 15.VI. b. r. zostały uruchomione aż do odwołania pociągi motorowe na linji Chełmno — Kornatowo i Unisław — Chełmno (D. O. K. P. Toruń).

Na linji Chełmno — Kornatowo:

Mt. Nr	2841	Chełmno	odj.	9 g 30 m.	Kornatowo	prz.	10 g. 09 m.
„ „	2842	Kornatowo	„	8 g. 35 m.	Chełmno	„	9 g. 11 m.
„ „	2843	Chełmno	„	16 g. — m.	Kornatowo	„	16 g. 39 m.
„ „	2844	Kornatowo	„	14 g. 55 m	Chełmno	„	15 g. 31 m.
„ „	2845	Chełmno	„	19 g. 45 m.	Kornatowo	„	20 g. 24 m.
„ „	2846	Kornatowo	„	20 g. 40 m.	Chełmno	„	21 g. 16 m.

Na linji Unisław — Chełmno:

Mt. Nr	2847	Unisław	odj.	9 g. 20 m.	Chelmno	prz.	10 g. — m.
„ „	2848	Chełmno	„	8 g. 10 m	Unisław	„	8 g. 54 m.
„ „	2849	Unisław	„	14 g. 50 m	Chełmno	„	15 g. 28 m.
„ „	2850	Chełmno	„	17 g. 05 m.	Unisław	„	17 g. 49 m.

Otwarcie przystanku osobowego „Barycz“ (D. O. K. P. Radom).

W związku z otwarciem przystanku osobowego Barycz, położonego między stacjami Białanów — Końskie na linji Koluszki, Rozwadów na 75—102 km, zarządza się od dnia 1 lipca do 6 października b. r. włącznie postój pociągów osobowych na przystan-

ku osobowym Barycz według następującego rozkładu, z postojem poniżej jednej minuty:

Poc.	Nr 414	Barycz p. o. prz.	1 g. 01 m.	odj.	1 g. 01 m.
„	„ 413	„ „ „	4 g. 04 m.	„	4 g. 04 m.
„	„ 415	„ „ „	6 g. 58 m.	„	6 g. 58 m.
„	„ 416	„ „ „	15 g. 56 m.	„	15 g. 56 m.
„	„ 419	„ „ „	17 g. 36 m.	„	17 g. 36 m.
„	„ 418	„ „ „	20 g. 29 m.	„	20 g. 29 m.

Pociągi szkolne Aleksandrów — Ciechocinek.

Pociągi szkolne na szlaku Aleksandrów — Ciechocinek poc. Nr. 4417 i 4422 od dnia 23.VI. wyznaczone są do kursowania codziennego według następującego zmiennego rozkładu:

Poc. Nr. 4417 Aleksandrów odj. 6 g. 50 m., Odoljan 6 g. 57 m., Ciechocinek przyjazd 7 g. 03 m. Nr. poc. 4422 Ciechocinek odj. 7 g. 15 m., Odoljan 7 g. 21 m. Aleksandrów przyjazd 7 g. 30 m.

Pociągi robocze Dziedzice Bielsko, (D. O. K. P. Kraków).

Bieg pociągu Nr. 1811 odbywa się także w dnie robocze od dnia 11.VI. b. r. między Dziedzicami a Bielskiem.

Ilość pracowników zatrudnionych na robotach drogowych.

W dniu 1 lipca r. b. pracowało w Polsce na robotach drogowych wodnych i kolejowych 147.633 robotników łącznie z odrabiającymi świadczenia w naturze. Z ilości tej było zatrudnionych na robotach drogowych 131.356 osób, w tem na drogach państwowych 39.349, na drogach zaś samorządowych 92.0007 osób, na robotach wodnych 9.960 osób i na robotach kolejowych inwestycyjnych 6.317 osób.

Klub przewodników turystycznych.

Z inicjatywy Wydziału Turystyki Ministerstwa Komunikacji, przy technicznej pomocy Instytutu Praktycznej Wiedzy Gospodarczej, zorganizowany został Kurs Przysposobienia Turystycznego. Przy przyjęciu na kurs wymagano od kandydatów średniego wykształcenia i znajomości jednego z obcych, nowoczesnych języków. Pośród wykładowców figurowali p. p. radca Lenartowicz, dyr. Lewicki, dr. Orłowicz, dr. Szurliński. Wykłady i ćwiczenia praktyczne trwały przez trzy miesiące, poczem odbył się egzamin pod kontrolą Wydziału Turystyki Min. Komunikacji. Ukończyło kurs około 70% zapisanych kandydatów.

Bezpośrednio po kursie absolwenci zorganizowali „Klub Przewodników Turystycznych" przy Polskiem Biurze Podróży „Orbis".

Celem Klubu jest dostarczanie pracowników, organizatorów i przewodników turystycznych, badanie wszelkich zjawisk w dziedzinie turystyki. Należy przypuszczać, że młodzi adepci turystyki w krótkim czasie wystąpią na tem polu z własną inicjatywą.

Park Narodowy im. Żeromskiego w Górach Świętokrzyskich.

W górach Świętokrzyskich w woj. kieleckiem znajduje się Park Narodowy im. Żeromskiego.

Parkiem administruje Nadleśnictwo Św. Katarzyna (poczta Bodzentyn), gdzie zasięgać można wszelkich informacyj co do zwiedzania, komunikacji i zakwaterowania, oraz wyżywienia.

Na terenie Parku, jak również obok położonej Góry Chełmowej (las modrzewiowy), wytknięte zostały szlaki dla zwiedzających i zarejestrowane wszelkie osobliwości godne widzenia. Wycieczki oprowadzane są po Parku przez miejscowy personel odpowiednio przygotowany do udzielenia potrzebnych wyjaśnień. Przy Nadleśnictwie w Bodzentynie uruchomione jest schronisko na 7 miejsc (łóżka z kompletną pościelą w dwu pokojach), przy leśnictwie Nowa Słupia (pod Ś-tym Krzyżem), na 2 miejsca; noclegi w cenie po 1 zł 50 gr od osoby. Ponadto w Bodzentynie znajduje się w miejscowej szkole powszechnej schronisko szkolne na 30 łóżek, zaś we wsi Ś-ta Katarzyna — schronisko Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego na 20 miejsc.

Z przewodników po Górach Świętokrzyskich wymienić należy: „Piesze szlaki turystyczne w Górach Świętokrzyskich" (nakładem Polskiego Towarzystwa Krajozn.) i T. Dybczyńskiego — „Przewodnik po Łysogórach" (nakładem Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego).

Festival muzyczny w Truskawcu.

Dnia 15 lipca b. r. odbędzie się Festival Muzyczny w Truskawcu-Zdroju. W programie figurują koncerty 10 poszczególnych orkiestr wojskowych, oraz Koncert-Monstre połączonych orkiestr, w którym weźmie udział około 500 osób.

Bilet wstępu na całą uroczystość kosztuje zł. 1,50 od osoby, dla dzieci zaś i uczniów zł. 1,—.

Festival odbędzie się bez względu na pogodę.

Międzynarodowy Kongres Drogowy w Monachjum.

W czasie od 3 do 8 września r. b. odbędzie sę w Monachjum siódmy z rzedu Międzynarodowy Kongres Drogowy, na który zjadą się wybitni fachowcy z państw całego świata, by omówić i poddać dyskusji aktualne kwestje, dotyczące techniki drogowej, komunikacji na drogach oraz kontroli i regulacji ruchu kołowego.

Niezależnie od udziału w obradach uczestnicy Kongresu będą mieli możność zapoznania się z wielkiemi robotami drogowemi oraz urządzeniami i zakładami technicznemi. W tym celu zorganizowane będą w dniach od 9 do 18 września specjalne oddzielnie płatne wycieczki techniczne pod kierunkiem niemieckich fachowców.

Uroczyste zamknięcie Kongresu nastąpi dnia 19 września w Berlinie.

Na Kongres zgłoszono ogółem 70 referatów z czego trzy z Polski, w opracowaniu inżynierów: Eigera, Gajkowicza i Skalmowskiego.

Wiadomości o warunkach uczestnictwa w Kongresie i wycieczkach udziela w Departamencie Dróg Kołowych M-stwa Komunikacji radca inż. Minchejmer (ul. Chałubińskiego 4, VI piętro, pokój Nr. 256, tel. Nr. 552-00, wewnętrzny 169, w godzinach urzędowych, a poza niemi telefon Nr. 835-58).

Ewentualne zgłoszenia winny być dokonane do 1 sierpnia r. b.

Polskie Koleje Państwowe — dzieciom!

Ogół zamożniejszych dzieci wykorzystuje już w całej pełni okres wakacyj szkolnych, przebywając na świeżem powietrzu. W miastach pozostały dzieci rodziców, których nie

stać nietylko na wspólny wyjazd z dziećmi, ale nawet na pomieszczenie samych dzieci w obozach letnich, czy też u krewnych.

Polskie Koleje Państwowe spiesząc z pomocą dziatwie i młodzieży udzieliły dotychczas znacznych ustępstw w tym kierunku w postaci indywidualnych ulg szkolnych, ulg grupowych szkolnych i dla dziatwy udającej się na wycieczki i kolonje letnie. Ustępstwa te sięgają niekiedy do 3/4 opłat taryfowych.

Niezależnie od tego urządzają Polskie Koleje Państwowe w okresie czasu od dnia 8 lipca do dnia 22 lipca szczególną imprezę dobroczynną na rzecz dzieci pod nazwą: „Polskie Koleje Państwowe dla dzieci". Każda dorosła osoba będzie mogła w tym okresie czasu zabrać ze sobą bezpłatnie w podróż dzieci do lat 14 w liczbie najwyżej 4. Podróż tego rodzaju może się odbyć w II lub III klasie pociągów osobowych, dowolną ilość razy, bez żadnych szczególnych formalności. Można więc będzie zabrać ze sobą własne lub cudze dzieci byle zabierający dzieci czyli opiekun nabył dla siebie normalny bilet według pełnej taryfy i opiekował się dziećmi w drodze. Przy nabyciu biletu normalnego dla opiekuna wyda kasjer na żądanie odpowiednią ilość biletów kontrolnych (najwyżej 4) dla dzieci jadących z opiekunem, zaznaczając na bilecie kontrolnym stację docelową i numer biletu opiekuna.

Celem wylegitymowania wieku starszych dzieci powinien opiekun mieć przy sobie matrykuły szkolne, metryki lub inne dowody tych dzieci.

Warunki powyższe podane są w obwieszczeniach koło kas biletowych.

Impreza kolei ułatwi niechybnie odbywanie wycieczek z dziećmi po kraju z miast na wieś, nad morze, w góry i ze wsi do miast.

Ulgi przy przewozie łodzi turystycznych.

Celem ożywienia turystyki wodnej przyznało Ministerstwo Komunikacji daleko idące ulgi na przewóz łodzi wioślarskich i żeglarskich, oraz zaopatrzonych w przenośne motorki, w pociągach pośpieszno-towarowych, a także osobowych.

Dotychczas opłaty przewozowe były dosyć wygórowane, co przy transporcie większych łodzi wywołane było potrzebą doczepiania osobnych wagonów towarowych otwartych, oraz zajmowaniem przez łodzie dużo miejsca w wagonach krytych.

Pragnąc jednak przyjść z pomocą turystom, uprawiającym turystykę wodną, zrezygnowała kolej przy transporcie tych łodzi za zaświadczeniami towarzystw zrzeszonych w Polskim Związku Towarzystw Wioślarskich, z uzasadnionych opłat normalnych, przyznając ulgi wynoszące do 75%.

Ulga może być stosowana przy przewozie małych łodzi, mieszczących się do wagonów krytych lub bagażowych przy odprawie zapomocą kwitu bagażowego, lub przy odprawie drobnicowej towarowej zapomocą listu przewozowego pośpiesznego. Wielkie łodzie, niemieszczące się w wagonach krytych mogą być nadawane jako przesyłki pośpieszno-towarowe za listami przewozowemi, przyczem za pewną dopłatą nadawca może żądać transportu tych łodzi także pociągiem osobowym.

Ulga wejdzie w życie prawdopodobnie jeszcze w pierwszej połowie miesiąca lipca r. b.

Obrady Międzynarodowego Komitetu Przewozów Kolejowych.

W dniach od 3 do 6 lipca odbyły się w Krakowie obrady Międzynarodowego Komitetu przewozów kolejowych. Na porządku dziennym znajdowały się m. i. sprawy ujednostajnienia biletów międzynarodowych przejazdowych wydawanych przez zarządy kolei i biura podróży oraz inne sprawy złączone z wykonywaniem umów berneńskich.

W obradach wzięli udział przedstawiciele 14 państw europejskich (wraz z Polską).

Schroniska turystyczne Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego.

Polskie Towarzystwo Tatrzańskie posiada 87 schronisk oraz stacyj noclegowych i turystycznych. Schroniska te są rozsypane na terenie całych Karpat: w Tatrach, Pieninach, na Podhalu, w Beskidach Zachodnich (Śląskim, Żywieckim, Małym, Wysokim, Garcach, Wyspowym, Sądeckim, Krynickim), w Beskidzie Środkowym (Niskim) i wreszcie w Beskidach Wschodnich (Bieszczadach, Gorganach, Czarnohorze i Beskidzie Huculskim).

Dochód brutto ze wszystkich schronisk P. T. T. wyniósł w r. 1933 — 62.000 zł (w roku 1932 — około 73.000). Rozchody na samą konserwację istniejących schronisk wynisły w 1933 r. — 52.000 zł. Zysk netto wynosił teoretycznie 10.000 zł. Nie pokrywa on w całości nawet normalnych, rocznych spłat zobowiązań, jakie P. T. T. zaciągnęło na budowę wielkich schronisk w Tatrach i Beskidach. W roku 1933-im Towarzystwo wydało na roboty w górach (budowa nowych schronisk, znakowanie ścieżek górskich i t. p.) ponad 200.000 zł. Większa część powyższej kwoty pochodzi ze składek członków P. T. T. Ceny w schroniskach P. T. T. są dosyć niskie, przyczem członkowie Towarzystwa i ucząca się młodzież korzystają ze znacznych zniżek.

Jezioro Świteź.

Roboty nad wykończeniem twardej nawierzchni drogowej na „szlaku mickiewiczowskim" w województwie nowogródzkiem dobiegają końca. Jak wiadomo, szlak ten przechodzi między innemi, obok słynnego jeziora Świteź. W związku z powyższem już teraz zastanawiają się sfery turystyczne nad ochroną majestatu przyrody nadświteziańskiej przed barbarzyństwem mniej kulturalnych wycieczkowiczów.

Na ostatniem posiedzeniu wojewódzkiej komisji turystycznej w Nowogródku podkreślano konieczność podzielenia terenu przy jeziorze na dwie odrębne części: jedną, przy schronisku Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, przeznaczoną dla turystów spragnionych widoku pierwotnego krajobrazu leśnego; drugą — na przeciwległym brzegu jeziora, przystosowaną do masowego ruchu wycieczkowego.

Nazwy geograficzne w wydawnictwach turystycznych w obcych językach.

Wydział Turystyczny Min. Komunikacji, mając wątpliwości co do tego, czy w przewodnikach turystycznych i broszurach propagandowych, wydawanych w obcych językach i przeznaczonych dla cudzoziemców, używać nomenklatury polskiej (np. Warszawa), czy też obcej (np. Varsovie), gdyż zdania co do tego były podzielone, zasięgnął opinji Min. Oświaty, z prośbą o zakomunikowanie poglądu międzynarodowego świata naukowego. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w odpowiedzi z dnia 24 maja r. b. Nr. I Pol. 1560/34 zawiadomiło, że „w sprawie nomenklatury geograficznej w brzmieniu oryginalnem danego kraju, lub tłumaczonem na język drugiego, mimo, iż była przedmiotem rozważań kongresów międzynarodowych, niema dotąd zasad powszechnie obowiązujących. Przyjęło się zwyczajowo, że nazwy miejscowości obcych podawane są w brzmieniu tradycyjnie ustalonem

(więc we Francji: Varsovie, w Anglji: Warsaw). Podobnie w języku polskim: Rzym nie Roma, Florencja nie Firenze. Stanowisko to zajęły towarzystwa naukowe geograficzne i językoznawcze. Polska Akademja Umiejętności nie wydała w tej sprawie swego oświadczenia. O ile chodzi o nazwy miejscowości polskich w publikacjach obcojęzycznych, należałoby tedy używać nazw przyjętych w kraju, którego językiem napisana jest publikacja; zasadniczo nic nie stoi jednak na przeszkodzie, aby dla zaznajomienia zagranicy z nazwą polską, dodawano ją w nawiasie, a więc w publikacji francuskiej: Varsovie (Warszawa)".

O opinję w tej samej sprawie zwrócono się również do Min. Przemysłu i Handlu. Ministerstwo to w piśmie z dnia 2-go czerwca r. b. Nr. HW XI-1/20 zawiadomiło, że uważa za słuszną opinję w powyższej sprawie Związku Izb Handlowo-Przemysłowych, wyrażoną przez Izbę Przemysłowo-Handlową w Warszawie w piśmie z dnia 17 maja r. b. Nr. A. 8-3/5 Stanowisko Związku jest następujące:

„O ile chodzi o takie wydawnictwa, jak mapy czy marszruty turystyczne, należałoby, zdaniem Związku Izb, używać wszystkich nazw miejscowości wyłącznie w brzmieniu polskiem, conajmniej dodając przy najwybitniejszych miastach (np. Warszawa, Kraków) w nawiasie nazwę w danym języku obcym.

O ile jednak chodzi o wydawnictwa opisowe, zredagowane w obcych językach, to używać należy zasadniczo nazwy miejscowości w danym języku (np. Warsaw albo Varsovie lub Warschau), podając jednak w nawiasie nazwę miejscowości w jej brzmieniu oryginalnem, a także w razie znacznych różnic między pisownią a wymową danej nazwy, podając w nawiasie sposób wymawiania danej nazwy. Powyższy punkt widzenia stosować jednak należy tylko do tych miejscowości, których nazwy posiadają inne brzmienie w danym języku obcym niż w polskim, albo ze względu na trudność wymowy danej nazwy lub też historyczną tradycję (np. Thorn, Leopol). Natomiast co do miejscowości, których nazwy zostały zmienione przez zaborców (np. Hohensalca, Dirschau), to nazwy te należy podawać wyłącznie w ich obecnem polskiem brzmieniu, dodając tylko w razie potrzeby w nawiasie ich sposób wymowy".

Inwestycje turystyczne w Karpatach Wschodnich.

Związek Uzdrowisk Polskich obliczył niedawno, ile pieniędzy potrzeba na dokonanie najniezbędniejszych inwestycyj w uzdrowiskach i letniskach na terenie Karpat Wschodnich. Koszt tych inwestycyj (budowa urządzeń kanalizacyjnych, wodociągów, dróg, ulic, chodników), wyniósłby 8.000.000 złotych.

Reklamowanie polskiego folkloru zagranicą.

Wielkie, międzynarodowe biuro podróży Wagon-Lits/Cook zamieściło w swojem ozdobnem wydawnictwie „The American Traveller's Gazette" (Nr. 2 z 1934 r.) dwie kolumny zdjęć, przedstawiających wieśniaków polskich w strojach ludowych.

Fotografje wyszły bardzo dobrze i bezwątpienia przyczynią się do wzrostu zainteresowania Polską wśród licznych czytelników tego popularnego magazine'u.

Dom turystyczno-wycieczkowy w Jaremczu.

Turyści, zwiedzający Beskidy i Huculszczyznę mogą znaleść wypoczynek w Jaremczu, w domu wycieczkowym „Doboszance", położonym nad samym Prutem, koło wiaduktu kolejowego. Dom wycieczkowy otwarty jest przez cały rok, posiada sale dla wycieczek zbiorowych, oraz pojedyńcze pokoje. Na miejscu plaża, kort tenisowy, siatkówka i t. p. Tanie ceny, dobra kuchnia, wygodne pomieszczenia i piękno okolicy mogą zapewnić turyście wypoczynek w czasie podróży.

Ulgi wizowe dla turystów zagranicznych jadących do Polski.

W chwili obecnej obowiązują w Polsce następujące przepisy dotyczące zniżonych opłat za wizy względnie całkowitych zwolnień od tych opłat.

1) Cudzoziemcy przyjeżdżający do Polski jako członkowie wycieczek zbiorowych opłacają opłatę wizową wynoszącą zł. 5 od osoby.

2) Cudzoziemcy przejeżdżający przez Polskę w wycieczkach zbiorowych tranzytem opłacają od osoby za wizę tranzytową w jedną stronę 1 zł, za wizę powrotną 1,50 zł. (Dz. Urzędowy M. S. Zagr. Nr. 9 z 1932 r., poz. 63).

3) Całkowicie są zwolnieni od opłat wizowych cudzoziemcy przybywający do Polski a) na zjazdy i kongresy, b) w celach odpoczynkowych i leczniczych do uzdrowisk w Polsce, c) na zawody sportowe, d) na wystawy ogólno krajowe lub międzynarodowe, na Targi Wschodnie we Lwowie, na Targi Północne w Wilnie i Targi Poznańskie w Poznaniu (Dz. Urzędowy M. S. Zagr. z 1933 r. Nr. 13, poz. 113).

4) Ulgi w opłatach wizowych względnie paszportowych mogą otrzymać członkowie wycieczek zbiorowych, w których biorą udział Polacy zamieszkali stale zagranicą, oraz obywatele polscy przebywający zagranicą czasowo (studenci) (Dz. Urzędowy M. S. Zagr. Nr. 5 z 15 maja 1934 r.).

Zjazd Centralnej Rady Turystyki Międzynarodowej.

Niedawno odbywały się w Paryżu obrady X Zjazdu Centralnej Rady Turystyki Międzynarodowej, pod przewodnictwem prezesa Rady hr. Liedkerke-Beaufort. Z ramienia naszego Wydziału Turystyki w obradach brali udział p. inż. Minchejmer, radca M. K. oraz p. T. Piotrowski. Obfity program obrad obejmował organizację turystyki międzynarodowej i zagadnienia z nią związane.

Na specjalną uwagę zasługuje uchwalona jednomyślnie rezolucja, domagająca się zupełnego zniesienia utrudniających turystykę ograniczeń dewizowych i paszportowych.

Długą dyskusję wywołała sprawa zwolnienia od cła propagandowego materjału turystycznego. Jedynie Polska i Włochy nie pobierają opłat od wyżej wymienionych wydawnictw, a delegacja polska oświadczyła, że dotychczas szeroko stosowany przez Skarb Polski liberalizm w tej dziedzinie, będzie musiał być ograniczony w stosunku do tych państw, które nie stosują jakichkolwiek ulg w drodze wzajemności. Sprawa, dotycząca zawarcia konwencji międzynarodowej dla zunifikowania przepisów celnych dotyczących turystyki, została odłożona do czasu ułożenia statutu ogólnej organizacji turystyki międzynarodowej.

Z ciekawszych momentów podkreślić należy sprawę propagandowych odczytów wymiennych dla celów turystycznych, który to problem efektywnie do tej pory zrealizowany został jedynie w Polsce oraz wymiennych wycieczek młodzieży szkolnej. Wniosek odnośny, zgłoszony przez Belgijsko-Luksemburski Urząd Turystyki, został poparty przez delegację polską, która oświadczyła, że tą sprawą interesuje się żywo Ministerstwo Oświaty, które pragnęłoby zwołania specjalnej konferencji międzynarodowej, aby nadać tej sprawie cechy trwałości i dobrej organizacji.

Delegacja francuska podejmowała Zjazd bankietem i zorganizowała ciekawą wycieczkę w okolice Paryża.

Następny Zjazd Centralnej Rady odbędzie się w roku przyszłym w Krakowie.

Wydawca — **Wydział Turystyki Min. Komunikacji.** Redaktor — **Bohdan Lepecki.**

Adres Redakcji i Administracji — **Warszawa, Nowy Świat 14. tel. 555-86.**

Drukarnia Państwowa Nr 71194.